

Monitoring met Greenmapper en Greentracker

Inleiding

Alle organisaties in het Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee hebben voorjaar 2016 een ambitieus monitoringsprogramma goedgekeurd en uiteindelijk ook de financiering daarvoor rondgekregen. Dit programma bestaat uit ongeveer tien onderdelen waarbij op het gebied van vaarrecreatie, vogels en zeehonden jaarlijks metingen worden gedaan. Een bekend onderdeel waaraan ook vaarrecreanten in vorige jaren deelnamen is de monitoring met Oog voor het Wad. In de zomer van 2016 wordt deze applicatie aangepast, rond 1 september kan er mee worden gewerkt door zowel recreanten, professionele mensen zoals de WaddenUnit en boswachters op de eilanden en semi-professionele tellers zoals de wadwachten.

Nieuw in het monitoringplan is het meten van de beleving van recreanten als belangrijke kwaliteit. Vaarrecreatie op het Wad gaat immers om genieten, waarderen, beleven. De Wadden hebben grote betekenis voor mensen en hun welbevinden. Een onderzoek dat geen beleving monitort 'vergeet' daarom de essentie. Om die reden is het onderdeel beleving toegevoegd aan het onderzoek. Hiervoor is uitdrukkelijk de medewerking van de vaarrecreanten nodig. Hieronder wordt uitgelegd hoe je hieraan eenvoudig kunt deelnemen. Tot slot wordt het complete monitoringplan wat verder toegelicht.

Greenmapper, beleving en meedenken over beheer

Greenmapper is ontwikkeld door de Universiteit van Groningen om de beleving van allerlei recreatieve doelgroepen in natuurgebieden te meten. Ga naar de website Greenmapper.com en geef aan waar uw favoriete gebieden liggen en waarom ze favoriet zijn. U kunt foto's toevoegen en aangeven of u tips wilt krijgen en op de hoogte wilt blijven van het beheer van het gebied. U kunt ook actief meedenken en tips aanleveren.

Greentracker, beleving en gedrag

De Greentracker is eenvoudig qua opzet. De app kunt u op uw smartphone of mobiel met gps downloaden van de website www.greentracker.nl. Ze vraagt aan de vaarrecreant om tijdens een vaartocht op het Wad de Greentracker enige tijd (liefst de hele dag) aan te zetten en de hoogtepunten van die tocht te markeren. Dit markeren kan door het maken van een tekst, een foto of een gesproken bericht op de locatie van de beleving. De applicatie beschikt over een doorlopende en batterijzuinige GPS logging. Als de gebruiker stopt met de Greentracker en binnen bereik van internet is, kan hij/zij de track eenvoudig versturen. Vervolgens kan men de track inclusief hoogtepuntmarkering uploaden naar de site Greentracker.nl. Hierdoor ontstaat er zelfs bij een bescheiden steekproef systematisch inzicht in ruimtelijk gedrag op het Wad: gedrag in combinatie met beleving.

het monitoringprogramma

Het Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee en alle organisaties die daaraan deelnemen streven naar een goede balans tussen vaarrecreatie en natuur in de Waddenzee. De centrale vraag van het monitoringonderzoek is: 'Welke relaties zijn zichtbaar te maken tussen recreatie enerzijds en natuurwaarden anderzijds? Het monitoringprogramma moet inzicht geven en helpen om adequaat te kunnen reageren op ontwikkelingen, o.a. voor het toepassen van dynamische zonerings.

De basisprincipes van het monitoringprogramma zijn:

- Zichtbaar maken van trends in tijd / ruimte
- Overlap in tijd/ruimte van recreatie en natuurwaarden
- Maximaal gebruik maken van beschikbare data
- Waarderen/genieten moet als kwaliteit gemeten worden.

Daarbij worden vijf invalshoeken gehanteerd:

1) *Beleving van de recreant*. Dit wordt onderzocht via een enquête enerzijds en door het gebruik van de applicatie 'Greenmapper' anderzijds. Hoofdvraag hierbij is: Wat vindt men van de plek waar men is en vooral: waarom?

2) *Tellingen recreatievaart*: In het onderzoek wordt gebruik gemaakt van haven- en sluistellingen, radargegevens en vliegtuigtellingen.

3) *Vogel- en zeehondentellingen*: Wadvogels en zeehonden worden al vele jaren geteld door Imares en SOVON.

4) *Interactie tussen recreatie en natuur*: De interactie tussen recreatie en natuur baseert zich op observaties van 'Oog voor het Wad', door (semi-)professionals en wadvaarders. De informatie die hier vandaan komt is waardevol anekdotisch. Het levert dus geen gebied dekkend beeld op, maar wel een idee over individuele gebeurtenissen die wellicht als voorbeeld voor andere gebeurtenissen kunnen gelden.

Door de gegevens van vogels en zeehonden te combineren met de scheepvaartbewegingen zoals met de radar worden gemeten ontstaat inzicht in plekken waar zowel veel dieren als schepen komen en wat daar eventueel de impact van is.

5) *Focusgroepen*: Door met een groep wadgebruikers te gaan praten zoals wadlopers of zeekanoërs. Het gaat dan om het verzamelen en uitwisselen van informatie. Het versterken van onderlinge relatie tussen deelnemers en het versterken van het ambassadeurschap voor het Wad.